

Studieplan for Norsk 1: 5.-10. trinn. Kompetanse for kvalitet (30 studiepoeng) (2021–2022)

Fakta om programmet

Studiepoeng: 30

Studiets varighet: 1 år

Undervisningsspråk: Norsk, svensk eller dansk.

Studiested: Halden, deltid.

Innholdsfortegnelse

- Informasjon om studiet
- Hva lærer du?
- Opptak
- Oppbygging og gjennomføring
- Jobb og videre studier
- Studieplanen er godkjent og revidert
- Studiemodell

Informasjon om studiet

Studiet er ei samlingsbasert vidareutdanning med tre 2–3 dagarssamlingar kvart semester. Det er særleg retta inn mot 5.-10. årstrinn i grunnskolen. Studiet tar utgangspunkt i Kunnskapsdepartementets strategiplan Strategi for vidareutdanning for lærere og skoleledere frem mot 2025.

Norsk 1 for trinn 5–10 skal gi eit grunnleggande innsyn i norskfaget, i språklege, litterære og didaktiske tema. Studiet vil også bygge opp ein begynnande norsk læraridentitet hos studentane, både fagleg og fagdidaktisk.

Hva lærer du?

Studiets læringsutbytte

KUNNSKAP

Kandidaten

- har brei innsikt i korleis elevar på 5.-10. trinn kan vidareutvikle skriveferdighetenesine
- har brei kunnskap om språket som system og språket i bruk
- har brei kunnskap om relevant teoriar om skriving og skriveopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane skriving kan ha for elevs utvikling og læring
- har kunnskap om skrivestrategiar

- har kunnskap om gjeldande normering av bokmål og nynorsk
- har kunnskap om relevant teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevar utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosa tekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har kunnskap om relevant teoriar innan munnleg opplæring
- har kunnskap om relevant litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksnelesarar

FERDIGHEITER

Kandidaten

- kan analysere språket som system
- kan legge til rette for at elevar får skrive sakprega tekstar og fiksjonstekstar av ulikt slag
- kan rettleie elevar i ulike former for skriftleg argumentasjon og i variasjon i ordbruk og setningsoppbygging
- kan bruke språk- og tekstkunnskap i arbeid med analyse, respons og vurdering av skriftlege elevtekstar
- kan vurdere relevante undervisningsmetodar i skriveopplæring, skriftforming og grammatikk frå 5. til 10. trinn, både for elevar som skriv på bokmål og elevar som skriv på nynorsk
- kan kartlegge og vurdere skriveferdigheter, setje i verk relevante tiltak for tilpassa opplæring og oppdage lese- og skrivevanskar
- kan nytte retoriske kunnskapar i arbeid med skriftlege tekstar
- kan bruke læreplanen i faget til å formulere mål for norskopplæringa og relevante kriterium for vurdering
- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidarelesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekster og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte arbeidsmåtar for auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskap og kulturell bakgrunn hos mottakarane

GENERELL KOMPETANSE

Kandidaten

- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan nytte faglege kunnskapar til kritisk og konstruktiv refleksjon
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klassemiljø
- kan legge til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmøde dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Opptak

Bestått lærerutdanning rettet mot skole iht. kap. 14 i forskrift til opplæringslova.

Det er krav om ansettelse i undervisningsstilling på mellom-/ungdomstrinnet i studietiden.

Oppbygging og gjennomføring

Studiets oppbygging og innhold

Studiet har to obligatoriske emne, kvart på 15 studiepoeng. Dei to emna har desse hovudområda:

Grammatikk, skriveopplæring og elevtekster:

- Skriveopplæring og arbeid med elevtekster med vekt på 5.-10. trinn
- Språket som system
- Språknormering, bokmål og nynorsk

Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit:

- Litteraturteori, tekstteori og sjangerlære
- Lesing og leseopplæring
- Munnleg opplæring

Meir detaljert beskriving av innhaldet i emna går fram av emnebeskrivingane.

Undervisnings-, lærings- og vurderingsformer

Undervisnings- og læringsformer

Studiet er samlingsbasert med tresamlingar kvart semester. Det blir lagt vekt på at studentane skal møte varierte arbeidsformer som f.eks. forelesingar, didaktisk refleksjon, faglege diskusjonar, gruppearbeid, individuelt arbeid og arbeid med obligatoriske arbeidskrav. Innhaldet i emnet bygger på anerkjent forskingsbasert kunnskap.

Det blir også lagt vekt på at studentane skal ha ei utforskande tilnærming til faget og undervisninga i faget. Studentanes arbeid på eigen skole vil opne for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdighetsmål og generell kompetanse i norskfaget. Digitale verktøy og arbeidsformer inngår også som ein sentral del av norskstudiet, både for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon.

Vurderingsformer

Det er knytt obligatoriske oppgåver til kvart emne. Desse må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen i emnet.

Studiet legg opp til eit nært samarbeid mellom lærar og student der studentane gruppevis eller enkeltvis får tilbakemelding og rettleiing på eigne arbeid. For meir informasjon, sjå emnebeskrivingane.

Studiet har skriftleg eksamensform. Studentane blir prøvd i begge målformene. Det er ikkje høvet til fritak frå prøving i ei av målformene. Eksamensform for dei enkelte emna kjem fram av emnebeskrivingane.

Karakterregel A-F blir brukt.

Plagiatkontroll/fusk

Alleskriftlege arbeidskrav og eksamensoppgåver kan bli plagiatkontrollerte. Plagiering og avskrift av faglitteratur og andre kjelder utan korrekt bruk av referansar, vil bli vurdert som forsøk på fusk. Sjå elles gjeldande [Forskrift om eksamen, studierett og grader ved Høgskolen i Østfold](#).

Internasjonalisering

Gjennom studiet er det eit mål at studentane ser fag og fagdidaktikk med eit internasjonalt blikk, og i norskfaget er det særleg det nordiske perspektivet som er vektlagt. Mellom anna vil delar av pensum et vere på svensk og dansk. Dei ansvarlege fagpersonane i studiet har også erfaring og kontaktnett frå nordiske og internasjonale forskings- og utdanningsinstitusjonar.

Evaluering av studiet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengig av tilbakemelding frå studentane. Evaluering blir gjennomført i samsvare med høgskulens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre egne deltakarundersøkingar.

Litteratur

Litteraturlister for dei to emna på Norsk 1 for trinn 5–10 står i dei ulike emnebeskrivingane.

Jobb og videre studier

Norsk 1 for trinn 5-10 er ei vidareutdanning som samann med vidareutdanninga Norsk 2 for 5-10 gir ein fagleg kombinasjon på 60 studiepoeng som kvalifiserer til undervisning i norsk på 5.-10. trinn.

Studieplanen er godkjent og revidert

Studieplanen er godkjent

Dekan Kjersti Berggraf Jacobsen 18. desember 2020.

Studieplanen gjelder for

Studieåret 2021–2022.

Studieprogramansvarlig

HiØ VIDERE.

Avdeling for lærerutdanning Studieleiar Alf Rolin og førsteamanuensis Åshild Søfteland.

Studiemodell

Denne studiemodellen har en ny utforming. [Fortell oss hva du synes om den](#)

Høst 2021

Obligatoriske emner

Vår 2022

Obligatoriske emner

LSUNOR10121

Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit (5-10)

stp

Sist hentet fra Felles Studentsystem (FS) 30. des. 2022 23:22:45

Emner som ikke er tatt med

Emnesiden finne ikke

– LSUNOR10221 2021h

LSUNOR10121 Barnelitteratur, leseopplæring og munnlegheit (5-10) (Vår 2022)

Fakta om emnet

Studiepoeng: 15

Ansvarlig avdeling: HiØ VIDERE

Stuedsted: Halden.

Emneansvarlig: Camilla Häbler

Undervisningsspråk: Norsk, svensk eller dansk.

Varighet: ½ år

Innholdsfortegnelse

- Emnet er tilknyttet følgende studieprogram
- Absolutte forkunnskaper
- Undervisningssemester
- Studentens læringsutbytte etter bestått emne
- Innhold
- Undervisnings- og læringsformer
- Arbeidsomfang
- Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen
- Eksamen
- Sensorordning
- Evaluering av emnet
- Litteratur

Emnet er tilknyttet følgende studieprogram

Obligatorisk emne i vidareutdanningsstudiet Norsk 1 for trinn 5–10 Kompetanse for kvalitet (30 studiepoeng).

Absolutte forkunnskaper

Ingen utover opptakskrav.

Undervisningssemester

2. semester (vår).

Studentens læringsutbytte etter bestått emne

Kunnskap

Kandidaten

- har kunnskap om relevante teoriar om lesing og leseopplæring
- har kunnskap om dei ulike funksjonane lesing kan ha for elevar utvikling og læring
- har kunnskap om lesestrategiar
- har kunnskap om kva som kjenneteiknar munnlege, skriftlege og samansette tekstar; fiksjonstekstar og sakprosa tekstar i ulike sjangrar, og tekstar frå eldre og nyare medium
- har kunnskap om relevante teoriar innan munnleg opplæring
- har kunnskap om relevante litteraturteoretiske og litteraturdidaktiske omgrep og perspektiv
- har kunnskap om barnelitteratur og nyare litteratur som vender seg mot vaksne lesarar

Ferdigheiter

Kandidaten

- kan vurdere og bruke relevante undervisningsmetodar i leseopplæring frå 5. til 10. trinn, både for elevar med norsk som førstespråk og andrespråk
- kan leggje til rette for og stimulere elevar til variert munnleg bruk av språket
- kan leggje til rette for at elevar får lese eit breitt utval litteratur, også sakprega tekstar i tradisjonelle og moderne medium, at dei utviklar leselyst og gode lesestrategiar og blir stimulerte til vidarelesing
- kan analysere, tolke og vurdere tekster og presentere litterære og litteraturteoretiske innsikter på varierte måtar
- kan bruke varierte arbeidsmåtar for å auka litteraturforståing og glede hos elevane
- kan samtale om litteratur og tilpasse form og innhald i samtalen med omsyn til kjønn, alder, kunnskap og kulturell bakgrunn hos mottakarane

Generell kompetanse

Kandidaten

- er ein sikker munnleg språkbrukar og stø i skriftleg bokmål og nynorsk
- kan arbeide med språk og tekst i fleirkulturelle klasserommiljø
- kan formidle norskfaglege innsikter og tilpasse form og innhald til ulike målgrupper
- kan leggje til rette for at arbeidet med språk og litteratur kan styrke identiteten til elevane og oppmøte dei til aktiv deltaking i det offentlege liv

Innhold

Emnet er konsentrert om desse fagområda:

- Litteraturteori, tekstteori og sjangerlære
- Lesing og leseopplæring
- Munnleg opplæring

I dette emnet er det tekstkunnskap og lesing som står sentralt. Det vil bli arbeidd både teoretisk og skoleretta med alle fagområda, i samsvar med måla for læringsutbytte, og det fleirspråklege og fleirkulturelle perspektivet blir integrert i ulike tema.

Studentanes skal få forståing for korleis fagleg og digital utvikling påverkar norsk lærarprofesjonen, til dømes gjennom læreplanar, lovgrunnlag og nyare forskning, og korleis digitale læremiddel kan brukast for å fremje kreativitet og problemløysing, kritisk tekstforståing og demokratisk deltaking.

Det vil også bli lagt vekt på at studentanes skal utvikle eigen kompetanse i skriftlege og munnlege sjangrar.

Undervisnings- og læringsformer

Studentanes skal møte varierte arbeidsformer. Tilnærminga til stoffet skjer i hovudsak gjennom forelesingar, arbeid i grupper og individuelt arbeid, og lærestoffet bygger på anerkjent forskingsbasert kunnskap. Studentanes arbeid på eigen skole vil opne for verdifull fagleg og didaktisk refleksjon knytt til både kunnskapsmål, ferdigheitsmål og generell kompetanse i norskfaget. Digitale arbeidsformer skal også inngå som ein sentral del av norskstudiet, både for læring, rettleiing, samarbeid og dokumentasjon.

Arbeidsomfang

Forventa arbeidsinnsats for studenten: ca. 400 timar, inkl. timeplanlagt undervisning, sjølvstudium, arbeidskrav, eksamensførebuing og eksamensgjennomføring.

Arbeidskrav - vilkår for å avlegge eksamen

I løpet av semesteret blir det gitt oppgåver av fagleg og didaktisk karakter knytt til tema i emnet:

1. Individuell skriftleg oppgåve med litterær analyse
2. Individuell skriftleg oppgåve om eiga lesing
3. Praktisk oppgåve som inneheld pedagogisk bruk av IKT knytt til tema i emnet

Begge målformer skal vere representerte.

Tilbakemelding på arbeidskrav kan dels vere frå faglærarar, dels frå andre studentar, eventuelt kan dei bli vurdert av studenten sjølv (f.eks. refleksjonslogg). Meir detaljert beskriving av innhaldet i arbeidskrava blir gitt ved undervisningsstart.

Alle arbeidskrav må vere godkjende før studenten kan framstille seg til eksamen. Dersom eit arbeidskrav ikkje blir godkjend, får studenten eitt nytt forsøk.

Eksamen

Individuell heimeeksamen. Varigheit: 3 dagar. Målform: Bokmål.

Omfang: 3000 ord (+/- 10%). Innhaldsliste og litteraturlistekjem i tillegg.

Karakterregel: A-F.

Sensorordning

Intern og ekstern sensor.

Evaluering av emnet

For å kunne tilby ei aktuell og relevant utdanning med god kvalitet, er vi avhengig av tilbakemelding frå studentane. Evaluering blir gjennomført i samsvare med høgskulens kvalitetssystem. I tillegg vil Utdanningsdirektoratet gjennomføre eigne deltakarundersøkingar.

Litteratur

Litteraturlista er sist oppdatert 07.12.2020

Teoripensum:

Lesing og leseopplæring:

Penne, Sylvi (2001). Å bli en som leser litteratur - en utviklingshistorie om lesing fra 6 til 16. I Norsk som identitetsfag - norsk læreren i det moderne. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 19 sider)

Roe, Astrid (2014). Lesedidaktikk - etter den første leseopplæringen. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 224 sider)

Litteratur og litteraturdydidaktikk:

Birkeland, Tone & Ingebjørg Mjør (2018). Barnelitteratur - sjangrar og teksttypar. Oslo: Cappelen Damm. (ca. 200 sider)

Kaldestad, Per O. (2019). Diktboka - om arbeid med poetiske tekstar i skolen. Oslo: Cappelen. (Teoridelen, 130 sider)

Munnleg opplæring:

Bakken, Jonas (2020). Retorikk i skolen. Oslo: Universitetsforlaget. (ca. 120 sider)

Primærttekster:

Trebiletbøker:

Bache-Wiig, Anna og Lisa Aisato (2010). Don Fridtjof. Oslo: Cappelen Damm.

Dahle, Gro og Svein Nyhus (2002). Snill. Oslo: Cappelen.

Fosse, Jon og Akin Düzakin (2005). Kant. Oslo: Samlaget.

Fireverk frå nyare nordisk barne- og ungdomslitteratur:
Hagerup, Klaus (1990). Høyere enn himmelen. (tilgjengeleg som e-bok)

Harstad, Johan (2008). Darlah - 172 timer på månen. Oslo: Cappelen Damm.

Lindgren, Astrid (1973). Bröderna Lejonhjärta. Stockholm: Rabén & Sjögren. (på svensk)

Loe, Erlend (2003). Kurt koker hodet. Oslo: Cappelen.

Sakprosa for barn og ungdom:
Mathison, Ola og Jenny Jordahl (2018). Grønne greier: om natur og miljø og sånt. Oslo: Ena forlag.

Eitt drama
Ibsen, Henrik (1867). Peer Gynt. (tilgjengeleg som e-bok)

Fire nordisk romanar frå nyare tid:
Arvola, Ingeborg (2004). Forsiktig glass. Oslo: Cappelen.

Niemi, Mikael (2000). Populärm usik från Vittula. Stockholm: Norstedts. (på svensk)

Vaage, Lars Amund (2002). Kunsten å gå. Oslo: Oktober.

Ørstavik, Hanne (1999). Likesant som jeg er virkelig. Oslo: Oktober. (tilgjengeleg som e-bok)

Studentaneskal lese tre kompendium:

- Kompendium i folkedikting
- Novellekompendium
- Lyrikkompendium